

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
 Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő
Dr. Varga Lajos. Békásy Jenő.

Egyesszám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca 11. Telefon 412.

Él az igazság.

A Debrecen számára írta: **Bakonyi Samu.**

Földi létünk siralomvölgyéből ég felé emelkedünk a hitnek szárnyain. Az emberi haladás törvénye diadalmasan küzd a romboló hitetlenséggel. — És hiábavaló a sivár tagadásnak minden ostroma. A kétségek közt vivódó ember remény nélkül el nem lehet s a tépelődő lélek már a testi élet szenvedései közt megsemmisülne a vigasztalás halzsama nélkül. Valamennyi vallás, mely az emberiség újabb fejlődésére hatással volt, tanai közé iktatta azért a feltámadás hitét. A mindennapi élet sanyaruságai közt gyötrődő embernek szüksége van erre a hitre és mennél nyomorultabb sorsban sinylődik, annál nagyobb szüksége van rá.

Bünt kövernek el az emberiség ellen, akik a tudomány nevében egyetlen jóltevőjétől, hitétől akarnák megfosztani. Évezredek kulturájának munkáját ugyan miben gátolta valaha a belső hitnek ereje? Csak, ha az egyház szolgálja, a zsarnokság poroszloí mellé állottak s egyesült hatalommal terjesztették a sötétséget, csak a lelkek szol-

gasága akasztotta meg olykor a világ haladását. Máskülönb a hit soha sem volt ellensége sem a boldogságnak, sem a szabadságnak, mely nélkül igazán boldog az ésszel teremtett ember nem is lehet.

Azért küzdünk, hogy sorsunkat jobbra tegyük. Az óhajtott célt hányan érjük el s hányan dőlünk ki fáradtan, sebzetten a göröngyös, tüskés uton. Mi önt erőt szívébe, hogy tovább vágjuk az ösvényt a csalódások renetegében? Hisszük, hogy eljutunk rendeltetésünkhöz. Hisszük, hogy még boldogok leszünk. És vándorlunk tovább az életnek sivatag pusztáján, mert szentül hisszük, hogy az ígért földjét végre elérjük. S akik a hosszú úton elveszünk, keserűségünk megenyhül az édes hitben, hogy jönnek utánunk mások és ismét újabb hívők, kik a mi igaz utunkon tovább haladván, élnek a mi életünk szerint, és az igazságot megtalálják a mi bizodalunk szerint.

Az egyes ember is boldogtalan, ha szíve üres, ha kiszáradt lelkéből a jobb jövőre reménye. És boldogtalan az a nemzet, melynek fiai a jelennek jármát megszokva, a gyáva lemondás el-

mén kérődzve tengetik dicstelen létüket. Ha a kába bitetlenség volna az emberi nem tökéletessége, az ilyen nemzetnek kellene a legboldogabbnak lenni, mert élő nemzedéke elvesztette hitét a szabadság feltámadásában. Ilyen lehetlenségekre vezet az áltudomány, amely csak a szemmel látható, kézzel fogható és jelenvaló javak élvezetére tanít.

Az eszmének élete nincs az ember földi létéhez láncolva. Mi porból fölemelt férgek, kimért időnk, ha eltelt, a porba visszahullunk, s véle újra elvegyülünk. De, mit szívébe tüze teremtett, elménk ereje megértett, az eszme nem dül velünk a sirba. Az eszme nem tűr koporsót s a megfeszített igazság is feltámad harmadnapon, hogy örökké éljen és harcoljon az idők végéig a sötétség szolgáljaival és a szabadság ellenségeivel.

Mert nem pihen a harc egy pillanatra sem. Az elnyomó mindentűt és minden időben ragaszkodik átkos hatalmához. Kezében van a fegyver, melylyel a szabaditókra lesujthat. Lesz-e az igazság harcosaiban elég erő, hogy a fegyvert kicsavarja az ellenség kezéből?

Távolból.

A „Debrecen” számára írta: **Vértesy Gyula.**

I.

Tegnap még veled együtt ültem
 Fehér partján a kék tengernek.
 S ma egyedül! Én tőlem téged
 Ég tudja, hány mértföldre vittek.

Ott ülök, a hol veled ültem
 Tekintetem távolba vész el,
 Emlékedhez halkán beszélek
 Miért hagytál itt, miért mentél el?

S a habok egykedvűen morognak,
 Szellő zug érthetetlenül,
 Csak könnyem hull a bus kérdésre
 Gyászos, néma feleletül . . .

II.

Tetőled távol, együtt vagyok veled,
 De mosolyom, se könnyem meg nem érted.
 Beszélek hozzád s nem felelsz nekem
 Csak nélkül rám, merően, hidegen.

Élettelen, hideg képed kezemben;
 S te magad távol, messze idegenben —

Ha nem lehetsz itt, arcképed mit ér?
 Hideg papir egy lángoló szívére . . .

III.

Még egy napig láthatnálak,
 Oh de jobb lesz előbb menni
 Hiszen ugye tudlak téged
 Soha többé elfeledni!

Édes arcod így is mindig
 Mindörökre üldöz emgem,
 És itt marad ugyanis veled,
 Én szegény, szerelmes lelkem.

Még' azután, mint a többi
 Ez a nap is könny közt telne,
 Vagy tán könnyem sem maradt már
 Mind elsírtam tegnap este? . . .

IV.

Hull a sárga levél
 Reszkető faágról,
 Elbucszom az én
 Édes, kis babámtól.

Bucszuk a nap is
 Jön a sötét este —
 Csak két csillag ragyog
 Két könny a szemedbe . . .

V.

A cigányok hegedűjén
 Szól a nóta
 Tele kancsó bor előttem
 Este óta.

Szól a nóta, fogy a nóta,
 Nem fogy a bor
 Nóta se kell, ital se kell
 Ugy mint máskor!

Hej, a kinek a szívében
 Bánat fészkel,
 Telistele vigasztalan
 Sötétséggel:

Nem kell annak se az ital
 Se a nóta!
 Csak azt érzi, mintha nagyon
 Beteg vóna!

Csak azt érzi, mintha nagyon
 Beteg vóna,
 S messze tájról, bus harangszó
 Neki szólna . . .

Férfi és fiu kalapok legnagyobb választékban **FEKETE JAKAB**
 legolcsóbban ■ kalapüzletében. ■

A mi erők a törvény. Ennek pajzsa oltalmaz bennünket a felujult harcban, mely vér nélkül még sehol nem vivott. Véroket hullatták a mi hőseink is, hitökért haltak a mi vértanuink is. — Nem volna még a kiontott vérből elég? Ha az üldözött eszme diadala úgy kívánja, lesz még a szabadság klasszikus földjén igaz és bátor férfi elég, ki meg tudja érteni és cselekedni, hogy az egyes ember élete magasabb törvény rendelése szerint igazodik s kész szívvvel engedelmeskedik az emberhez egyedül méltó parancsnak, a szabadság hívó szavának.

Mert az ember rendeltetése nem az, hogy szolgálja legyen. Mindnyájunknak legdrágább kincse ennél fogva, hogy a nemzet, mely mindnyájunkat magában egyesít, szabad országban fejlődjék nagygyá, az egyes polgárok jólétére támaszkodó, boldogságáért védelmező hatalommá.

Magyarországnak a világteremtő, a szolgaság földjéből választott népet megváltó, a keresztire feszített Eszmét felmagasztaló, örök igazság Istene adós az újjáteremtő megváltással, a felmagasztaló feltámadással.

Félre ma, ti hitetlenek és félre ti kishittők is. Nem a ti dolgotok következik. Mienk legyen a munka, mert hittel és bizalommal van tele a mi szívünk és mienk hadd legyen a harc is, melyben a nemzet győzedelmeskedik. És hadd legyen a mienk, ha az a keserű pohár tőlünk nem mulhatik, a kereszt is. Mert a mi hitünk rendíthetetlen, mert a mi igazságunk — feltámadott!

Az ünneprontók.

Debrecen. 1905. ápr. 22.

(V.) Durvaság és kiméletlenség az ünnepi hangulatot, az ünneplő kedélyt megbántani. A legnagyobb indulat képes csak

Ellenségek.

A „Debrecen” számára írta: **Erdős Renée.**

Együtt ültek, tanakodtak.

Az asszony egy széken térdelt és jobb könyökével az íróasztalra támaszkodott, a bal karját pedig az ura nyaka körül fonta és látható izgalommal nézett az össze-vissza dobált papirosokba, amik előttük feküdtek.

— Nem bírok elhatározásra jutni! — mondta az író, — nem bírok. Vagy megtagadom magamat és visszahozom a hősmet élve az utolsó jelenetben — s akkor óriási a siker; vagy meghalatom a hőst s kritika és közönség elégtelen lesz. De ha ez az igazság! Meg kell halnia. Meg kell halnia.

— Haljon meg! — mondta az asszony és okos szemét ráfűggesztette az urára. — Ahogy maga érzi, úgy csinálja!

A férfi idegesen fejtette le nyakáról az asszony karját. Fölállt és föl s alá kezdett járni a szobában.

— Kell magának pénz — kérdezte. — Vagy beéri a nyárra egy kisebbrendű fürdőhelylyel? Attól is függ. A tavalyi bundája elég elegáns még? Nem kell helyette más? Ezekről a körülményektől sok függ.

— Palika mellé egy bonne-t kell fogadnunk — mondta esendően az asszony.

— No lássa. Itt van. És írjon az ember úgy, ahogy érzi ahogy szeretné. Hát nem. A hőst vissza fog jönni, oly egészségesen, mint egy bankigazgató. Így az egész jelenet megcsinálja a sikert. Igen, igen és

arra, hogy az áhitatnak ez óráiban. Megváltónak érettünk elszenvedett kinjain, kínos keresztalálán, és tanításainak diadalmas bizonyosságán: dicsőséges feltámadásán elmerengő lelket, magasztos érzelmeiben megzavarja. Lelki szemeinkkel keressük és gyönyörködve követjük a koporsóból feltámadott Megváltónak tüneményes alakját, ezt a fényoszlopot, a mint száll magasan az ég felé, de szívünket fogva tartja a kétségnek mardosó érzete, elménket elborítja a bizonytalanságnak félelmetes homálya.

Várjuk a nemzet igazságának feltámadását. Megnyílt már a koporsónak szája. Elhengerítvük már hónapok óta a kövek, miket gonosz kezek agyafurt számítással raktak reá, de mintha a nagy halott feltámadása késnék, egyre késnek.

Örökre meghalt talán? Nem, nem halt meg, még csak nem is alszik már, feleszmélt, de szemeiből még nem dörzsölte ki az álmod. Sokáig aludt. Nemhiába: fáradt volt nagyon. Sokáig tartották leláncolva sötét, dohos börtönének mélyén. A szabad levegőnek mohó belelegzése álomba ejtette és hogy mélyen aludjék: börtönének őrei nadraguját keverték italába. Álomport adtak neki: Ettől aludt el olyan mélyen. Már már azt hittük: fel sem ébred többé. Csak a halk szivdobogás árulta el, csak végtagjainak rángatózása bizonyította, hogy nem halt meg, — hogy még él.

A haza határait megrázó mennydörgés ébresztette fel nehéz álmából. Minden erejét összeszedve ledöntötte akoporsó fedelét: Kitért és eget követelt. Hajh! de az őrizetül mellé rendelt fegyveresek durva kezeikkel megragadták a feltámadottat, birokra keltek az álom kórban elernyedett nemzettel, visszatartani akarják a koporsó mélyére. Neked nincs feltámadás! A mi történt az csak tévedés volt!

Botorság! vérszopó Heródesek és kojáfások, uszoras papifejedelmek és rabszolga esőcselék sereg hiába itt minden brutális nyers erő. Ti költöttétek fel, ti hívtátok elő

akkor beleteheti a kishirdetését a lapba, hogy egy francia kisasszony keresztetik.

— Várjon még ezzel a jelenettel! — mondta az asszony. — Pihenjen pár napig, egy hétig. Azalatt jöhet egy harmadik megoldás.

— Képtelenség! Nem jöhet semmi.

— A bonne-alerá is érünk esetleg jövőre! — mondta az asszony és fölsegítette az urára kabátját, aki menni készült. Közben megcsókolta a kezét, az arcát, a fejét megsimogatta, de ezekért a gyöngédségeikért nem járt ki egyetlen jó szó, vagy hálás tekintet sem.

— Megyek. Vacsorára ne várjon. Egy kicsit járnom kell, a fejem, hogy fáj! Aztán fölnezek a klubba. Talán később jövök. Csak feküdjék le.

Az asszony fehér arca egy pillanatra elborult.

Fogta az ura kezét, mintha nem akarná őt elbocsátani. Kissé tétovázott, végül ki-monda:

— Most haragszik ránk, ugy-e? Ki; én meg a két gyerek, megköjtük a maga szárnyait. Ilyenkor jó volna, ha mi nem volnánk ne kellene ránk tekintettel lennie.

— Ilyet ne mondjon! — fedte a férfi és hirtelen a karjai közé szorította. Maga nélkül semmi jót sem irtam volna. Ezt a darabot is magának köszönhetem. Ez nem udvarlás. Tudja, hogy maga nekem nemcsak feleségem, a munkatársam is. Tulajdonképpen magának kellene írónak lennie, nem nekem.

mélyes siri álmából a nemzetet. És a nemzet feltámadott! Mozdulata a tengerek hullám verése, hangja az orkánnak döröje a földet rázó földindulásnak hatalma. Akarata a rabláncait széjjel tépő Igazságuk megvalósítása.

Feltámad bizonyny! Szárnyait mesésen kiterjesztette, röptének az égbenyülő hegyormok, a völgyek feneketlen mélysége, a folyók és tengerek nem akadályok, száll merészen fölfelé, és mint a felkelő nap sugara üzi maga elől a sötétséget, fényével bevilágítja a kunyhók homáját, felmelegíti a paloták rideg termeit.

Csak a börtöntartók nem kábultak el. Őket nem vakította, nem kábította el a nemzeti érzületnek, a hazaszeretet mély forrásából feltört lángoszlopa. Ők nem hisznek a feltámadásban, ők még mindig ott keresik, a holtak között az élő, a Feltámadottat.

Pedig csak szétört bilincsek, elszakgattott kötéldarabok hevernek szerte-szét. Forrasztgatják a bilincseket, bogozzák hát újra a köteleket, hogy kézrekerítsék, hogy lenyűgözzék újra a megszabadultat.

Gonoszság ez, vagy butaság? Mindegy. A gonoszságot megfojtjuk, a butaságot letiporjuk. A nemzeti lélek feltámadott. Gonoszság és butaság megronthatja az ünnepi hangulatot, de megretteneni bennünket nem képes. A megkínzott, a keresztire feszített Megváltónak feltámadása a jónak hatalma: gonoszság felett, az igazságnak diadala az álnokság felett.

Megbűnhödtünk már multunkért megjövőkért. Feltámadtunk halottainkból egy szebb, egy boldogabb életre. Azt a hivatást, melyet a magyaroknak Istene rendelt számunkra: ezután fogjuk csak igazán betölteni. És ha most a feltámadás után önként hajtánánk vissza fejünket a szolgaság párnáira: nem lennénk érdemesek a napfényre, a levegőre. De ezt hiába reménylik.

Magunkat már legyőztük! a Galgóciaktól nincs hát mit félnünk?

Maga ért ehhez a mesterséghez jobban, ezzel az okosasszony fejével.

Az asszony elpirult a dicséretnek alatt és arra gondolt, hátha megvallaná, hogy egy egész kötet novellát rejtget a fiókjában! De csakhamar győzelmeskedett magán és nem mondott, csak ennyit:

— Maga nagyon jó!

Most már megcsókolta az ura mind a két szemét, az ajkát is.

— Legyen nyugodt! — mondta neki, — nem fogok concessiókat tenni a közönségnek és mégis sikerünk lesz. Igaza van: jöhet egy harmadik megoldás is. Már is érzem, hogy jön. Most isten vele mennem kell.

Még beszaladt egy párerc a gyerekszobába, bár ott nehezen becsátották el, sőt különféle megbízásokat kapott, egy csikót, trombitát, szekeret és számos képeskönyvet illetőleg.

Jó, jó; minden lesz, amit akartok, csak parancsoljatok velem!

Letette őket az öléből és rohant.

Az asszony az ablakból nézett utána, amíg csak benem fordult az utcáskoron. Akkor aztán leült az ura íróasztalához, elolvasta azt a részt, ami után a döntő jelenet következik. elolvasta kétszer, háromszor, végre egy kis rendet csinált a papirosok közt, bement a szobájába, magára csukta az ajtót és írni kezdett. Azzal a mohósággal dolgozott, amelylyel a fegyelméletlen asszonyi ösztön a művészi feladatot végzi. Tudta,

A szabadságharc emlékeiből.

Tóth Márton, aki a 48-as szabadságharcban mint honvédtüzérségi hadnagy, később pedig mint a Máv. főmérnöke szolgált a hazát jelenleg budai villájában él emlékeinek s amit azokból följegyzett, fölolvasták nemrég részben a Petőfi-Társaságban. Ezekből az érdekes visszaemlékezésekből közlünk itt néhányat.

Amit szabadságharcunk eseményeiből megírni érdemes volt, mindazt az enyémnél sokkal hivatottabb tollak többszörösen is megírták már s azok után legfőleg csak tarlóvárra rándulhat ki a százezer sir közé az, akinek — mint nekem — csak nagyon alárendelt szerep jutott a nagy munkából. Én itt azoknak a harcéri eseményeknek, amelyeknek épp oly igénytelen, mint közvetlen részese voltam, csak utszéli termékeit szedhettem össze. — Azok közül is csupán azokat, amelyekről azt hiszem, hogy a nagy történeti kép kiegészítéséhez és — olykor — a kétely ködében jelentkező tények megértéséhez szükségesek.

Debreceni biennis deák voltam. A deákság a hazafiúi lelkesedés áramfejlesztő telepét képezte. A két Révész: Bálint a főiskolai tanár és Imre, akkori contrascriba, gyűjtő szónoklataira, tanulóársak tizenheten jelentkeztünk a 17. zászlóalj sorozó bizottsága előtt. De én és jó Berezky Pista tanulóársam sértett önérettel, elkeseredve tértünk vissza a 14-ik coetusba, azért mivel nem ütöttük meg a magassági mértéket.

Az osztrák felfogású sorozó bizottság a köbtartalom alapján ítélte meg a harcképességet. Berezkynek még aznap az a mentő gondolata támadt, hogy ebbeli panaszunkkal forduljunk nagytiszteletű Tóth Mihály uramhoz. Úgy tevénk. S most már a nagytiszteletű ur vezetett minket a sorozóbizottság elé. S miután ott a szögletbe állított nagy kovácspuskákat a ravaszuknál fogva egyenesen kinyújtott karral, vizirányosan tartva felémeltünk: honvédeké dicsőített mindketőnköt s ráadásul azt a szóbeli elégtételt is szolgáltatatta, hogy „örülhetne a sorozóbizottság, ha ezeket az apró embereket százezer példányban többszörösíthetné.”

Debreczen szépei között volt akkor egy tüneményeszerű szép leány, akinek kábitó szépsége többek között egy derék ifju ügyvéd szívét is egetperzselő lángra lobbantotta. Meg is kérte a leány kezét. Pongrácz Agnes (di-

csértessék az ő szent neve!) kérőjének azt válaszolta, hogy ő csak magyar honvédek és csak a csatára indulása napján adhatja kezét és szívét. Az ifju ügyvéd másnap reggel már honvédruhában ismételte a leány megkérését, teljes sikerrel. S Nagy Sándor és Pongrácz Agnes, nagytiszteletű Tóth Mihály uram áldó imája kíséretében a református nagy templomban ugyan napon keltek egybe, egyszersmind váltak el egymástól örökre, hogy lelkeik majd egy földöntuli világban egyesüljenek egymással.

Nagy Sándornak a perlaszi sáncok bevételénél lón menybemenetele. Pongrácz Agnes, a szülőknek a családi bibliába irt följegyzése szerint, harminc nap mulva követte ifju honvéd férjét az örökkévalóságba.

Debreczen lelkes hölgyei részéről az volt a legkisebb áldozat, ha ékszereiket s az arák jeggyűrűiket a haza oltárára tették. Debreczen városháza tanácstermének zöld posztóval bevont asztalán gulák emelkedtek a hölgyek által a haza oltárára áldozott ékszerekből. Még szebb látvány volt az, mikor csak finom munkákhoz szokott gyengéd női kezek a honvédek darva anyagu öltözékének varrásában keltek versenyre egymással. Legszebb és legnagyobb erkölcsi értéket képez ott egy nagy tál ezüstgyűrű, amely mint szegény szolgálóleányok áldott munkásujjainak egyetlen ékessége, vándorolt a haza oltárára.

Az adakozó ki- és beözönlő közönség előtt feltűnt egy 30—35 évesnek látszó férfi, a ki honvédtöltetben lépett be s egy drágaköves, nagyértékű gyűrűt tett az asztalra. Kérdőre vonatva, megvallotta, hogy ő „biz” azt Vass Béni szenátor urtól lopta a szeretője számára. De mivel honvéddé lett, hát most már a haza oltárára teszi, hogy ha a csatában elesik, hát az ellenség kezébe ne kerüljön. Ezt kötelességének ismeri, miután szeretője is a hazának áldozta ezüstfölbévalóját és a jeggyűrűjét.

Tarka históriák.

— Ugyan Lacika, hogy játszhattál azzal a csunya macskával?

— Nem játszottam, csak azt néztem meg, hogy miért nincs szeme!

— Hát nem féltél, hogy megharap?

— Nem vagyok kíváncsi arra, a mit gondolt. A játékkereskedőtől megküldték már a holmikát?

— Nem tudom! — felelte az asszony.

— Pedig tudnia kellene. Jó éjt!

— Haragszik?

— Ne bántson. Hagyjon békét. Le akarok feküdni.

Legalább olvassa el...!

— Ejh!...

Bement a szobába és becsapta maga után az ajtót.

— Mi baja? Vajjon mi baja? tündökött az asszony. Be akart menni hozzá, hogy kiengesztelje, de az ajtó csukva volt. Kopogott.

— Mit akar? — hangzott belülről, nyersen, türelmetlenül. — Hagyjon engem békén. Még csak az hiányzott, hogy maga is litteraturát üzzön. Mit avatkozik az én dolgaimba? Mikor szóltam én bele a maga befőzési methódusába? Maradjon mindegyikünk a saját terepünkön. És most jó éjt.

— Ugy? — gondolta magában az asszony és könnyesek lettek szemei a dühtől. Hát majd megmutatom!

És még azon éjszakán levelet irt a férje egyik barátjának, aki kritikus volt és neki egy kicsit, távolról és félenken udvarolt. Megírta neki, hogy van egy kötet novellája, amit szeretne kiadni álnev alatt, úgy, hogy a férje ne is tujon róla. Hogy akar-e neki ebben a dologban segíteni.

— Ugyan, hogy gondolsz olyat? Hiszen dög lőtt volt.

Egyik fiatal debreceni ügyvéd egy notórius zsebtolvajt védett a mult héten. A vádlottat bizonyítékok hiányában felmentették. Az ügyvéd diadallal adja tudtul feleségének az örömhirt.

— Képzeld felmentették! Azt hittem kap vagy három évet. Hanem most aztán rejsél el mindent, ami könnyen zsebredugható, mert felmentett ügyfelem ma délután hozzám jön újabb jogi tanácsért...

Korcsmai dubajkodás miatt került bíróság elé Nemes Nagy István, a falu rossza.

A bíró vallatja:

— Nős?

Nemes Nagy István kanyarint egyet koromfekete bajuszán aztán megszólal:

— Instálom, tekintetes bíró urat, talán eladó leánya van?

A tudós rabbitól kérdezte egy vagyonos hitsorsosa, hogy mit kell tennie, ha hosszúéletű akar lenni.

— Igyál haláloz el előtt egy nappal valódi konyakot, — válaszolt a rabbi.

— De hogyan tudjam, melyik az utolsó napom?

— Éppen azért igyál mindennap egy pohárral, — volt a rabbi észszerű felelete.

Egy fiatal ambiciozus állami hivatalnok arra az ideára jött, hogy lefesteti magát díszmagyarban. Egy kollegája értett valamicskét a pingálásról s készségesen ajánlkozott, hogy a képet potom tiz koronáért megfesti.

A kép a mult héten készült el, de az ambiciozus fiatal ur nem ismerte fel magát abban:

— Ez nem én vagyok! kiáltott bosszusan és nem akart fizetni.

A piktor dühbe gurult, hóna alá fogta a képet, haza vitte. Otthon aztán jó nagy számárfületek festett a fejére és mert pénzre volt szüksége, ma bevitte a hivatalba, hogy kartársai között kisorsolja. Persze volt kacagás. A sértett fél dühösen támadt a piktorra.

— Hogy mersz ily csufúságot tizni az én képmásommal?

— Mi közöd hozzá? Magad mondottad, hogy nem a te képed.

— De igen az enyém! Mindenki rám ismer.

A piktor váliat vont és nagy komolyan felelte:

— Nem tehetek róla, hogy téged csak a fülekről lehet felismerni.

Egy ifju gentlemann tegnap megállítja Samut, a vándor divatkereskedőt.

— Samu, inggombra volna szükségem.

— Van kérem, tessék parancsolni.

— Hogy ez az egyszerű?

— Egy krajcár.

— Nem szoktam alkudni itt a pénz! S azzal felemelt fővel, ringó gavallér léptekkel vegyült be a főtér emberáradatába.

Egy ismert fiatal don Juan napok óta kísérget egy csinos varróleányt.

Szeretett volna megismerkedni vele, de nem volt ürügye. Ma végre a következő módon szólította meg.

— Szabad felajánlanom az ernyőmet?

— De hisz önnek nincs is ernyője!

— Igaz. De nem is esik...

Gyűlölet.

A Debrecen számára irta: **Rudnyánszky Gyula.**

Van-e még magyar szív, mely gyűlölni tud?
Oh ha van, ébredjen izzó gyűlöletre!
Lázadjon föl a vér, mely eddig aludt!
Készüljön a nemzet, új nemzeti tetterre!

Gyűlölni a sasnak utált két fejét:
Ez legyen a jelszó minden magyar ajkon!
A hajnali szellő ezt hajtsa feléd
Es ezt vigye szárnyán az éjbe az alkony!

hogy amit kitalált: jó. Az egyetlen lehető megoldás. Nem érthette, hogy ez kikerülhet az ura figyelmét. Egyszerű, világos házi ruhában ült a kis íróasztala előtt. Szőke finom fejét ragyogó világossággal vette körül a villamos lámpa; szép volt, az arca a rendesenél pirosabb, a szemei nagy fényvel csillogtak a lelkesedéstől.

— Te még most is ébren vagy? — szólott be férje az ajtó függönyén keresztül. — Mit csinálsz?

Belépett, rosszkedvű volt s hogy az asszony nem simult hozzá: kíváncsian hajolt az asztal fölé:

— Mi ez? — kérdezte?

Az asszony úgy remegett, alig tudott szólni.

— A darab! susogta és oda tolt a férje elé az írásokat.

— Megbolondultál? — kérdezte az és megütközve nézett rá.

— Valami eszembe jutott, jó gondolat, megpróbáltam, hogy — kérlek — magam sem tudom, hogy jött... Haragszik? Biztosítom, hogy...

Nem tudott tovább beszélni. Az izgalomtól egészen sápadt lett. Könyörögve nézett az urára.

— Olvassa el, hát csak olvassa el! — kérte.

— Izléstelenség. Tudja, hogy a mit most tett: izléstelenség?

— En? Miért? De miért? Azt gondoltam.

A fekete sárga szín gyűlöletét
Szivja be a gyermek már az anyatejjel;
S a mikor bevégzi földi életét,
Ugyanezt érezze őszbe borult fejjel!

Esküt tegyen arra az ifju vitéz,
Hogy mint szilaj orkán tör Ausztria ellen;
A férfi legyen mind vért ontani kész
S magjából e vérnek friss gyűlölet keljen!

A lány ha legyőzve szerelmet arat,
Suttogja a boldog levante fülébe:
O drága! gyűlöld az osztrák madarat,
Ugy legyen osztályunk haláláig a béke.

Végrendeletükbe írják az apák
S legyen fiaiknak szent ez az örökség:
Gyűlölvé a hóhér átkos fajzatát,
Frigyben vele össze sorsunkat ne kössék!

Vesszen egymagában — mert vesznie kell
Es kő kövön nem fog maradni belőle . . .
Szabadságunk napja akkor újra kel
S boldog diadallal haladunk előre!

HIREK.

— **Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt kedden délután jelenik meg.**

— **Ünnepi istentiszteletek.** A husvéti ünnepeken urvacso-ra-osztás lesz az összes templomokban. — Az istentiszteletek sorrendje a következő: Husvét első napjának délelőtti: Nagytemplomban: hitszónoklatot tart Kovács János népisk. felügyelő, ágendázik: Dicsőfi József. Kossuth-utcai templomban: prédikál: Szele György; ágendázik: Kövér Árpád főisk.-senior. Ispotály-templomban: prédikál: Könyves Tóth Kálmán, ágendázik: Sáfrány Lajos lelkész-tanár. Csapó-kertben: prédikál: Kiss Albert, ágendázik: Kolozsváry Mihály. Homokkertben: prédikál és urvacso-rát oszt: Nagy Vilmos, főisk.-lelkész-tanár. Szegényházban: prédikál és urvacso-rát oszt Hajdu Zsigmond, püspöki titkár. Husvét első napjának délutánjától kezdve az istentiszteletet a legatusok végzik a következő sorrendben: Első napon délután: Nagytemplomban: Laczák Dezső 4 hh. Kistemplomban: Kövér Árpád senior. Kossuth utcai templomban: Könyves János esk. felügyelő. Ispotály templomban: Kun Szabó Gyula 4 hh.

Második napon délelőtt: Nagytemplomban: Könyves János. Kossuth-utcai templomban: Kövér Árpád. Ispotály-templomban: Laczák Dezső.

Második napon délután: Nagytemplomban: Könyves János. Kistemplomban: Laczák Dezső. Kossuth-utcai templomban: Kun Szabó Gyula. Ispotály-templomban: Kövér Árpád.

— **Személyi hir.** Békásy Jenő lapunk felelős szerkesztője a husvéti ünnepekre Budapestre utazott.

— **Március 15. nemzeti ünnep.** Baja város hazafias törvényhatósága ez év március 27-én tartott közgyűlésében kimondta, hogy március 15-ikének, mint nemzeti ünnepnek törvénybe iktatása iránt a legszélesebb körű mozgalmat indítja meg s ennek értelmében hozott határozatát az összes városok és vármegyék törvényhatóságai bizottságainak hasonló felirattal való pártolása iránt megküldi.

Hajdúvármegye és Debrecen város hatóságai is megkapták már az erre vonatkozó határozatot, a következő levél kíséretében:

66. sz.—905. közgy.

Kedves Barátaink és Atyánkfiai!

1848. március 15-ik napjának törvényes nemzeti ünneppé avatása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratunkat atyafiságos tisztelettel és oly kérelemmel küldjük meg Nektek, hogy azt hasonló felirattal támogatni sziveskedjétek.

Bajaváros törvényhatósági bizottságának 1905. március 27-én tartott közgyűléséből.

Hegedüs Aladár dr.,
polgármester.

— **A székely társaság** abból az alkalomból, hogy a bemutatandó székely lakodalom táncosait az iparosok már hetek óta saját költségükön látják el minden szükségessel, ezt némiképen viszonyozni akarja azáltal, hogy a színházi jegyekre az iparosok részéről előjegyzéseket fogad el május elsejéig elővételi díj fizetése nélkül. Előjegyzések az ipartestületnél eszközölhetők.

— **A bábaképzőintézet vízvezetési munkálatai.** A debreceni bábaképzőintézetet még ez év szeptember havában rendeltetésének átakarják adni. A munkálatok serényen is folynak és már a vízvezeték munkálataira nézve is megtették az intézkedéseket. Itt azonban már eltértek a törvényes utról és nem azt nézték, hogy megtakarítást érjenek el, hanem egyszerű formáság miatt a legolcsóbb ajánlatt helyett a legdrágább ajánlatot akarják elfogadtatni. A főmérnök Ugyanis a nyilvános árlejtés mellőzésekkel felhívott négy céget, adjanak ajánlatot arra nézve, mennyiért hajlandók a debreceni bábaképzőintézetnél a vízvezetési és a szellőztető készüléket elkészíteni. A felszólított cégek be is adták ajánlatukat. Az ajánlatok között legolcsóbb volt a Pönemann Hugó és társa budapesti cég ajánlata is, aki a gyermek menhely hasonló munkálatait is végezte. — A főmérnök ezzel azonban mit sem törődött, hanem az építési bizottságnak azt javasolta, hogy a Zellerin M. budapesti cég ajánlatát fogadják el. Ez az ajánlat azonban 9000 koronával drágább csak (?) mint a legolcsóbb és mégis ezt akarja a főmérnök a tanácsossal elfogadtatni. Már az maga törvénytelen és a város érdekeibe ütköző dolog, hogy ilyen nagyobb szabású munkálat elvégzésére nem hirdettek nyilvános árlejtést, de azt még éppen nem lehet megengedni, hogy mikor az ajánlatok között olyan árkülönbség van, mint jelen esetben is, nem a város érdekét nézik, hanem egy drága ajánlatot akarnak a városra ráerőszakolni. Ilyen gazdálkodás mellett, amely sajnos a városnál mindég folyt, nem esoda ha a polgárságot magas pótdóval terhelik meg. Elvárjuk, sőt a közérdek szempontjából megköveteljük a tanácstól, hogy a főmérnök javaslatát nem fogadja el és a törvény szigorú betartása mellett, mint más esetekben ezuttal is nyilvános árlejtést hirdetnek a munkálatokra. Ilyen nagyfontosságú ügynél és amikor a város anyagi érdekéről van szó, nem szabad a törvényes utat megkerülni és minden indokolható és elfogadható ok nélkül akkor, mikor a város egy építkezésnél pár ezer koronát megtakaríthat, nem szabad a város pénzével úgy gazdálkodni mint Csáky szalmájával.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** A városi közigazgatási bizottság küldöttsége e hó 25-én d. u. ülést tart, mely alkalommal a bizottság működéséről szóló félévi jelentést állítják egybe.

— **Amerika a debreceni egyetemért.** Csiky Lajos tanár amerikai missziója már Amerikában is a legnagyobb érdeklődést kelti. Az ottani magyar reformátusok nagy jelentőségűnek tartják Csiky utját és az amerikai lapok már most hosszasan foglalkoznak Csiky utjával és már előre jelzik, hogy a debreceni egyetem ügye Amerikában is élénk érdeklődést kelt és kilátásba helyezik, hogy minden erejükkel támogatni fogják a debreceni protestáns egyetem megvalósítását és felállítását. Csiky Lajos ez ügyben szeptember hóban indul amerikai útjára.

— **A nagyerdei fenyő-csemeték.** A nagyerdei erdőmester arról panaszkodik hogy a most ültetett fenyő-csemetéket rendszeresen lopkodják. Csütörtök éjjel harminc ilyen csemetét loptak ki. Az erdőmester felhívja a nagy közönség figyelmét e lopásokra és azzal a kérelemmel fordul a közönséghez, hogy tettenérés esetén, — vagy — ha más uton jutna ily lopás elkövetőjének, neve tudomására, ezt az erdőmesternek bejelenteni sziveskedjék.

— **Hódmezővásárhely a debreceni egyetemnek.** Hódmezővásárhely házi pénztári hivatala folyó hó 14-én 383 korona és 13 fillért küldött Csiky Lajosnak, a ki a hódmezővásárhelyi ifjusági kirándulás tanár-vezetője volt. — Ez az összeg az ifjusági ösztöndíj alkalmával rendezett bál tiszta jövedelme, amelyet a debreceni egyetem-alap javára rendeztek. — Csiky tanár ezen összeget a főiskolai pénztárba befizette.

— **Pályázat ipari munkások jutalmazására.** A kereskedelmi m. kir. miniszter a kereskedelmi és iparkamarák javaslatára elhatározta, hogy az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmának és jó magaviseletének jutalmazására száz koronás állami jutalomdíjakat rendszeresen s a debreceni kamara területére évenként 5 ily jutalomdíj eladományozását engedélyezi. A jutalmazandó munkások mindegyike a jutalomdíjon kívül a jutalmazó tényét ez indokait tartalmazó okmányt kap. A jutalomra való igény előfeltételei a következők: 1. Magyar állampolgárság. 2. Tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás (kapus, kocsis, gyári irodaszolga és más ily természetű szolgáltatást teljesítő, a jutalomra igényt nem tarthat.) 3. Legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében. (Tanonc évek beszámíthatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljesen betöltött évadhoz teljes értékkel egyenértékűeknek tekintetnek). 4. A rendes munkabér vagy munkakereset évi összege a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat. Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvel vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók. — Ugyanazon munkás a szóban levő jutalomban csak egyszer részesülhet.

Ezenkívül a kamara saját pénztára terhére hat, egyenkint 50 koronás munkásjutalmi díjra hirdet pályázatot, melyekkel a kamara az ipari munkában segédmunkási minőségben eltöltött idők érdemeit kívánja elismerni és jutalmazni. Pályázhatnak e jutalmakra mindazok az ipari segédmunkások, a kik tényleges ipari munkában való állandó alkalmazásban megszakítás nélkül legalább 15 éve dolgoznak és pedig ez időtartamból legalább 5 éven át a debreceni kereskedelmi

MERKLER SOMA

A nálam
vásárolt

ernyőkért

2 évi jótállás az elszakadásért.

kizárólagos nap- és esernyő gyára és raktára Debrecen, Piac-u. 50. sz., a Miklós-utcával szemben.

és iparkamara területén (Hajdu, Bereg, Jász-nagykunszolgát, Máramaros, Szabolcs, Szatmár, Ugocsavármegyéek) levő iparosnál vagy ipari vállalatnál. Pályázók tartoznak azt, hogy ez általános feltételeknek megfételnek munkakönyv. vagy más közhitei okmányokkal igazolni. A pályázati kérvények és mellékletei bélyegmentesek. A kétféle jutalmi díjra nem kell külön kérvénnyel pályázni, hanem csak egy kérvény nyújtandó be. A kamara maga választja ki, hogy mely pályázókat ajánlja a 100 koronás állami és melyeket az 50 koronás kamarai jutalomra. A szabályszerűen felszerelt kérvényeket a munkaadók tartoznak a debreceni Kereskedelmi és Iparkamarához 1905. évi május hó végéig benyújtani. A pályázatban egyaránt résztvehetnek kisipari és gyári munkások. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében. Szabó Kálmán elnök, Szávay Gyula titkár.

— **Ő Felsége a király,** három kü-lömböző képben szerepel Letzter József fényképész kirakataiban. A kirakat nézőitől már számtalanszor hallottuk azt a kérdés-szerű megjegyzést „ezt is ő csinálta”? Jól értesültséggel mondhatjuk hogy azok Letzter felvételei. Az utcai részen Varga József butorkereskedő kirakataiban lévő nagy lovaskép a pécsi hadgyakorlatokon készült felvétel, az eredeti kép platin kidolgozása volt mű hát-terrel. A kapu alatt lévő kirakataban elhelyeztett aquarell tábori kép a buziási hadgyakorlaton készült ez még ma is öreg királyunknak legkedveltebb manőver képe amelyből már számos példányt kapott. A harmadik egy mellkép felvétele Ő Felségének mely egyikében a kirakat felett elhelyezett kör-alaku keretben van, ez Letzter Józsefnek egy műtermi felvétele ugyisint az ezzel szem-ben lévő Ferencz Ferdinánd főherceg jól sikerült platin képe is ott készült. Különben a kétkedőknek elárulhatjuk hogy ezek nem az egyedüli felvételek melyeket Letzter József a királyi ház tagjairól készített, mert igen jó felvételei vannak Ferencz Salvator főhercegről, Mária Terézia főhercegnéről és a beteg fekvő József főhercegről és hogy mindannyian a legelismertebben nyilatkoztak művészetéről legfelsőbb kéziratok bizonyítják. A közönség tehát mely még ma is oly nagy számban keresi fel kirakatait ott mind az ő saját munkáit szemlélheti.

— **Rendőri hírek.** Tóth Lidia Kossuth u. 55 sz. a lakos panaszt emelt a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes f. hó 20-án ablakát betörte és a ház falát több kődobással megrongálta.

Molnár István homok á. 94 szám alatti lakos panasolja, hogy ugyancsak f. hó 20-án ismeretlen tettes a zart kapun át két darab, 62 korona értékű kocáját ellopta.

B. S. sertéskereskedő feljelentette a rendőrségen Halász Péter sápi lakost, a ki neki öt malacot eladott, s a malacokra 40 korona előleget is felvett, holott malacai nem voltak.

Pariser József széchenyi u. 13 szám alatti lakos feljelentette volt cselédjét, Husi Mártonné sz. Zagyva Rozáliát amiatt, hogy az szolgálata alatt 20 korona értékű ruhá-nem üt lopott el tőle.

— **Leégett nádasház.** Tegnap este 9 órakor kigyulladt Matkó Ferencz Boldogfalvai-uteza 15 sz. nádfedelű háza. A tűz gyorsan terjedt és a 40 m. hosszú háztetőzetét csakhamar elhamvasztotta. A türeltség kellő idő-ben érkezett ugyan meg, de vízhiány miatt nem boldogult. A környéken nem volt víz, a tüzoltófogatok száma kevés. Egyszerre csak öt fogatot vehet igénybe a tüzoltóság, mert a város nem ad neki több fogatot. Az öt fogatból mikor tűzhöz vonulnak csak kettő vihet vizes hordót, a többi ló a feeskendőt és szer-kocsit viszi. Ez az állapot szűgyene Debre-

czennek. Más városok nagy összegeket áldoz-nak a tüzoltóságra, csak Debrecen az ame-lyik így is sokalja a pénzt amit a tüzoltó-ságra költ. Személyes indokok vezetnek a tanács egynemely tagját arra, ha a tanácsban szóba kerül ezen szűgyenteljes és káros hely-zet megváltoztatása, ott tüzzel, vassal meg-akadályozzák, hogy a tüzoltóságnak több fogatot bocsássonak rendelkezésére. A ható-ságnak sürgősen segíteni kell ezen és szá-porítani a fogatok számát.

— **Műkedvelő előadás.** Junius hó 3-án az iparos ifjakkól alakult műkedvelő-társaság a „Margit-fürdő” disztermében mű-kedvelő előadást rendez, mely alkalommal színre kerül Szigligeti Edének 3 felvonásos népszínműve a „Czigány”. A darabot Ara-nyosy Gyula nyug. színész rendez.

— **Dalestély.** A Debreceni Munkás Dalegylet husvét második napján, a Bika disztermében hangversenyt rendez. A mű-soron felolvasás, vizsgaválat és énekszámok szerepelnek. Tekintve azt, hogy ezen dalestélyek évek óta nagy látogatottságnak örven-denek, hisszük, hogy most is szép közönség veend részt a mulatságon. A műsor után tánc viradtig, melyhez a zenét Kiss Gyula jól szervezett zenekara szolgáltatja.

— **A Karikás című élclap rövid fennállása óta beférkőzött a közönség szeretetébe. Maró satirái, minden személyeskedést kerülő finom gúnya és ki-tűnő élceinek köszönheti ez a lap nagy elterjedt-ségét. Alakjai, hazafias független irányu vezérversei a közönség körében mindig lelkes viszhangra talál-nak. Előfizetési ára félévre 2 korona 50 fillér, ne-gyedévre 1 korona 25 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.**

x **A husvétii ünnepeken legkelle-mesebb szórakozást találunk Letzter József fényképész kirakatai előtt. A műterem mindkét napon nyitva van.**

x **Ki akar olcsón ruházkodni, az vegyen szép és olcsó angol és belföldi divat szövetet eredeti gyári árban Ranunkel H. és fia cégnél. Debrecen, Piac u. 19. szám a. Tisza palotával szemben.**

x **Használja a híres Hajdusági pedrőt. Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferencz gyógy-szerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarvu győgszertár.**

x **PRIMA hizlatt ojkortorma 1 kiló 28 kr. Pergetett akácmez 1 kiló 70 kr. Dávid Zoltán üzle-tében Rákócy- és Eötvös-u. sarkán. — Ronogós, vi-zes és ecetes uborka üvegenként vagy darab száma-jtányos árban. — „Tutti frutti” vegyes gyümölcs iz. 1 kiló 55 kr. Telefon 315 sz.**

x **Kakukkos órák** diszes faragással 10—16 koronáig jótállással Horváth óramű-vesnél. (Hatvan-utca 21.) Javitásor egész ol-csón jótállással.

x **Kiadó lakás.** Két szoba butorozva, üvegezett folyosó és mellékhelyiségekkel. Egy szoba előszobá-val butorozva. Mindkét lakás külön bejá. atal a kapu alatt. Értekezhetni Dávid Zoltán üzletében Eötvös-utca 11.

TAVIRATOK.

Elhunyt táblai elnök.

Nagyvárad ápril 22, **Ritoók Zsig-moud dr.** a kir. ítélőtábla elnöke ma reggel 63 éves korában elhunyt. Ri-toók jeles jogász volt, amellet mint kiváló szónokot is ösmerték. Főgond-noka volt a bihari egyház megyének és az egyházkerületi gyűléseken kiváló sulya volt az ő szavának s felszólalá-sait nagy figyelemmel halgatták.

Viharos közgyűlés.

Makó. A képviselőtestület ma rendki-vül viharos közgyűlést tartott. Az ok az, hogy a közigazgatási bíróság helybenhagyta

a polgármester és a főjegyző fizetéseme-lését amit a városatyák elleneztek. A köz-gyűlést a kitört nagy vihar miatt elnapolták.

Öngyilkos grófnő.

Milanó, ápril 22. Pallavicini grófnő ma a székesegyházban szíven lőtte magát és meghalt. A grófnő férjétől elváltan élt. — Leányának férje egy osztrák képviselő.

Lövöldöző katona.

Varsó, április 22. Tegnap este egy ré-szeg katona az utcai járókelőkre lövöldözött. Egy ember meghalt, hat megsebesült. Az ör-járatot küldtek ki a részeg katona megfळे-zésére, de az örjárat is részeg volt. A lakos-ság felháborodása nagy emiatt, hogy a közbiztonsági teendőket részeg katonák végzik.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap d. u. Nebántsvirág.

Vasárnap este „C” bérlet Kuruc Feja Dávid. Hétfőn d. u. Hófehérke.

Hétfőn este „A” bérlet Lotti ezredesei.

Kedden „B” bérlet Constantin abbé.

Szerdán „C” bérlet Denevér.

Csütörtökön „A” bérlet Heidelbergi diákélet.

Pénteken „B” bérlet János vitéz.

Szombaton „C” bérlet Emigráns.

Vasárnap d. u. Ingenyelők.

Vasárnap este Boszorkány.

Tragédia levelekben.

Irta: Barabás Ernő.

Május 5.

Kedves Irma! mikor eltávozott a kö-rüinkből, — megígértem magának, hogy min-denről körülményesen értesíteni fogom. — Természetesen ne várja, hogy én majd apró-cseprő bajokkal fogom bolondítani a fejecskéjét; Isten őrizz!! Szándékom hűen referálni azon dolgokról, amelyekről feltétele-zem, hogy magát érdekelhetik. — Igy pél-dául biztosan tudom, hogy maga nagy meg-lepetéssel olvassa a vörös Giza hymenhirét. — Lássá, lássa, ilyen a világ! Maga, meg én már évek óta lessük a megszabadító lo-vag megjelenését, aki kiröpítsen az anyai fészekből — no, ne piruljon el; az anyai fészekbe, — és mind hiába! nemokára vén leányoknak neveznek majd bennünket, — mert — bizony idestova öt esztendeje lesz, hogy az első hosszú ruhát magunkra vet-tük. —

És higyeje el, nem bánám már, akárki jönne és vinne el! Gyűlölnöm ezt az állapo-tot! Ha az utcán megyek, minden szem vég-ig suhan rajtam, — és a gúnyos ajkbigyesz-tésből következtetést vonhatok a tett meg-jegyzésekre. — Ilyenkor, ha haza érek, ledob-m magam a kerevetre és órákhosszáig el vagyok anélkül, hogy megszólalnék.

Bizony, bizony, — kár volt annyira ra-gaszkodnom ahoz a rögeszméhez, — hogy csak azt fogadom el férjemül, a kit egyuttal szeretni is fogok. — Ki gondol ma már ko-molyan — a szerelemre?

Az élet csupa küzdés, csupa nehéz gond. Az, aki családot alapít, igenis vessen számot előtte azzal, hogy el tudja-e majd tartani is a családját! És ha számvetése azt eredmé-nyezi, hogy a sikeres család fentartásához támogatásra is van szüksége, — kérje és kö-vetelje azt a leendő apóstól — minden áron, mert az én két szép szememért nem adnak a boltban cserébe kenyeret és akkor mire-való a szépség, a szellem, a búbáj, akkor

Legszebb férfi divat ingek
készen és mérték szerint

2 forinttól 2
feljebb

FEKETÉNÉL

mit ér az egész nagy, földrengető szerelem? Ezeket a gyönyörűségeket aprópénzre felváltani nem lehet.

Né gondolja tehát maga sem, ha esetleg azt halja, — hogy engem eljegyzett valaki, — hogy ebben a házasságban a szerelem is szerepet fog játszani. Isten ments!! Ha eddig a szerelem pártján voltam, most felcsapok rideg és számító sirénné... mert engem csak a végletek érdekelnek. Én egyik szélsőségből a másikba csapok át. És — elhatározott dolog — hogy a szerelem, mint ilyen — örökre száműzve van a szívem tájkáráról. Oh, azt a pokoli gyönyörűséget nem akarom megszerezni az ellenségeimnek, hogy akár egy álló esztendeig is mulassanak az én rovásomra, mikor a vörös Giza asszony mezből fog pompázni előttünk: Nem! Férjhez fogok menni, mert már — **akarom!**

Május 20.

Multkori levelemben nem tettem említést arról, hogy az udvarunkba új lakók érkeztek. Keserű fájdalomcsappokba mártottam akkor a tollamat és a más szerencsése irigygyűt, elvette a józan eszemet. Pedig az ígéretem úgy szól, hogy magát mindenről értesíteni fogom. Az új lakók nagyon zárkózott emberek. Négy személyből áll az egész család. Az apa hivatalnok, a fiú pedig — amint hallom — ügyvédjelölt és most készül az utolsó szigorlatára. Engem természetesen az egész családból csak ez az egy személy érdekel. Nagy, magas, barna fiú, szabálytalan arcvonásokkal és kemény határozott orral. Amikor megy, a háta meggörnyed egy kissé, ami olybá tűnik fel, mintha terhet cipelne a vállán. Az összbenyomásom az, hogy csunya, ámbar nagy barna szemei is vannak s amikor azokat tágra nyitja, sejtelmes meleg láng csap ki belőlük, amely beárnyékolja az egész arcot. Különben, amint észrevettem, a család zárkózottságát az ő eszmeköre idézi elő, mert a huga pajkos, eleven leány és gyakran küld sóhajokat az ég felé. Mintha szabadtóra várna.

No de nem untatom tovább az ismeretőséggel. Hiába volt a mama minden törekvése, hogy közeledhessen. Tudja, a mama ebben a tekintetben olyan furcsa. Ha fiatal embert érez a közelében, arról nyomomban feltételezi, hogy szerelmesnek kell lennie — belém! Ballgaság!! Mintha Noé bárkáján volnánk és én lennék az egyetlen nőszemély a földtekén.

Május 22

Képzeld, Kárászék látogatást tettek tegnap nálunk. Atjött az egész család. Nagyon kedves népek. Pali pedig egyenesen lebilincselő modoru!

Eh, milyen ostoba is vagyok én! Hisz a multkor nem irtam meg magának, hogy az új familiát Kárásznak hívják? Hígyje el, nem is csoda, ha az eszemmel nem vagyok rendén. Nem mintha már szerelmes volnék. Erről egyelőre szó sem lehet. Mindennek a mama az oka, aki örökösén zavarja a fejemet. Tegnap Kárászék eltávoztása után a mama haditanácsot tartott, és szigorúan utasított, hogy Kárász Palinak mindig a legbarátságosabb ábrázatomat mutassam. A mama jónak látta gyöngéd célzást tenni az életkoromra is és figyelmeztetett, hogy ez az ő részéről az utolsó kísérlet. Ha én makacs-kodom, mint előbbi alkalmakkor, végkép leveszi rólam a kezét. Am boldoguljak akkor, ha tudok. És a mamának igaza van. Pali bíróságra lesz és én — óh hogy pukkadna a vörös Giza az irigységtől, — ha én valószínűs biróné lennék. A mama azt is mondja, hogy ittlétjük alkalmával lopva mindegyikük végigmustrált engem. Különösen Pali majd elnyelt a szemével. Olyan mohón nézett rám, hogy a mama csaknem megijedt a tekintetétől. Annál jobb! Legalább reményem

van arra, hogy nem hiába fonom a hálót! Ma már teljesen érzéketlen vagyok és holmi szemérmesség egyáltalán nem bánt. Hát lehet-e bűn az, hogy én az aranyhalacska-nak morzsát dobok, hogy a hálóba csaljam?

Junius 2.

Bizonyára neheztelni fog reám, hogy olyan hosszú idő óta nem irtam magának. De hígyje el, az új ismeretség annyira lefoglalja minden időmet, hogy jóformán gondolkodni is alig érek rá. Azok a jó emberek most már örökké a nyakunkon vannak és ezt olyan őszinte becsületességgel teszik, hogy szinte lelkifurdalást érzek magamban, a miért mi mamával olyan csunya tervet kovácsolunk. Mert a háló most már teljesen készen van és csak döntő alkalomra várunk, hogy a halacska-t horogra kerítsük. Tervünkbe a papát is beavattuk. Az öreg ur neheztelt egy kissé és azt mondta, hogy a mit teszünk, az csunya, nagyon csunya dolog. De végre neki is be kell látnia, hogy örökké leány nem maradhatok és a mai világban csak ilyen eszközökkel lehet célt érni. Pali most már egészen oda van. A nap minden szakában szabadon jár hozzánk és ugyszólván élni sem tud már nélkülem. Tegnap este künn ültünk az udvaron. Lili, a huga zongorázott és az öregek elmélyedve beszélgettek. Mi sétálgattunk és eleinte kö-zömbös dolgokról beszélgettünk. Egyszer Pali minden bevezetés nélkül azt kérdezte tőlem, hogy nem haragszom-e meg, ha mond nekem valamit. Nekem megdobbant a szívem. Most... végre! És ekkor egyszerű szavakkal, a mikből azonban a lélek nemessége, mint valami mesebeli édes illat, szállt felém, arról bezzélt, hogy milyennek képzei el őt a nő, a kit hitveséül szánna. Sokáig, nagyon sokáig beszélte és a végén azt vettem észre, hogy könny csillogott a szemében, a midőn angyali gyöngédséggel kezébe vette a kezemet, megsimogatta és azt kérdezte:

„Erzsike, tudna-e maga olyan nővé lenni, a milyet én most lerajzoltam?”...

Éreztem, hogy a szempilláim lecsukódnak és az ideges remegéstől libabőrös lett az egész testem, — felelhettem-e igenlő válasznál egyebet? Nem. Az érdek így kívánta, lett legyen az, amit tettem bármennyire lealacsonyító is. — Arról, hogy én az uramat fogtam, nem fog tudni senki soha semmit. — Végre is — biróné leszek és a Vörös Giza az irigységtől meitlen — megsárgul. — És ez is ér valamit...

Junius 15.

Reszketve és nagy lelki felindulással veszem kezembe a tollat. — Bizony bizony nagyon bánom, hogy a mamára halgattam és feldúltam egy idegen család nyugalmát. — Azóta, amióta legutolsó leveletem szélnek eresztettem, — sok minden történt. — Pali kijelentette a szülei előtt, hogy engem feleségül fog venni. — Képzeld, — milyen felfordulás támadt ezután a kijelentés után! — Kárászéknak egyetlen reményük öreg napjaikra a — fiuk volt. —

Rajongással csüggtek azon a gondolaton, hogy Pali, akit megvonva néha szájuktól is a falatot, nagy gondtal és erőfeszítéssel felneveltek, egykoron fényes házasság révén őket is jobb sorsra juttatja. Most pedig minden reményüknek, minden vágyuknak vége, mert hiszen tudja, én szegény leány vagyok.

Az érintkezés megszakadt a két család között. Pali csak este jön be hozzánk, mikor már az egész házi nyugalomra tért. Az arcán a lelki felindulás nyomait elsimitja a rajongó szerelem. Amikor rám néz, a pillantása tele van végtelen gyöngédséggel és szeretettel. Edes Istenem, miért is szeret engem olyan nagyon?

Ma az édes anyja a szakítás óta először ment keresztül az udvaron. Előttünk kellett elhaladnia, és én a függöny redői mögött kikandikálva, láttam, hogy vörösek és dagadtak a szemei.

„Elkaptam az ablaktól a fejemet, mert attól félttem, hogy ha visszajövet is látnom kell azt a végtelen szomorúságot, megszakad a szívem.”

„Minek is szeret engem az a fiú, olyan nagyon?...”

Junius 20.

Pali elutazott. Kijelentettem neki, hogy én nem lehetek a felesége, mert másnak vagyok rég idő óta jegyese... Hazudtam. A mama azt mondta, hogy megöl. ha ezt a partiet is eldobom magamtól. Nem bánom, öljön meg. Itt vagyok. Csak azt ne mondhasa rólam senki, hogy fufanggal és cselvetésekkel hálóztam be valakit és ezzel tönkre tettem egy család boldogságát. Nem akarom, hogy szégyenszemmel nézzenek a tükörbe. Pali most lett huszonhárom éves. Én is annyi vagyok. Tíz év múlva megfogok venni és ő akkor lesz csak igazán fiatal ember! És a huszonhárom éves fiatal emberek szerelme hamar elpárolog: Olyan, mint a szappanbuborék... És az az örökös szemrehányás... Végre is Palit évtizedek gyöngédsége köti a szüleihez.

Ez a kötelék meglazulhat ugyan egy időre, de örökre el nem szakadhat. És ha Pali képes volna miattam örökre elszakítani ezt a köteléket, én gyűlölném meg őt... Mert a férfinak gyermeki kötelékét szerelme sohasem szabad széttepnie. Hordozzon keresztet, mint Urunk... de tartsa meg az ötödik parancsolatot. Mert a ki szenved, — feltámad.

Es lássa, kedves Irma, én örömmel tettem azt, amit tettem; mert szeretem Palit és tisztetem az ő szüleit is. Megnyugvással tettem, mert nekik igazuk van: mert én szegény vagyok: mert én csak úgy kaphatok férjjet, ha megfogják valakit... És ez csunya, nagyon csunya dolog.

A mult.

— Ami köztünk történt nagyságos asszonyom, azt soha meg nem fogja tudni senki. A mult, amelyet itt lelepleztünk, ugy sem jön vissza többé sohasem s ha férje megtudná azt, ki volt az ő neje tiz esztendő előtt, kétségbeesne. Talán a halálba kergetné a borzasztó tudat. Pedig kegyed ma jó, hü, tiszta asszony. És boldog. Fogadom, soha ezt a boldogságot megzavarni nem fogom és hallgatni fogok mint a sir.

S felállott a férfi, vette a kalapját és sétatálcáját.

A huszonnyolc éves asszony pedig megemmisülten zokogott a kerevot szögletében. Eleteének borzasztó titkát ismeri valaki! Hatalmába került valakinek, aki feltétlenül urrá lett felette, azáltal, hogy ismeri multjának nagy botlását! Vége a boldogságnak a tiszta szerelemnek, a nyugalomnak, a becsületnek!

Nem hitt a férfi szavainak. Nem bizott az ígéretében. Feltámadt benne a régi nő, a polgári erkölcs utjáról letévedt cinikus tagadó leány, aki a férfiban sem lát egyebet kéjelgő szörnyetegeknél, akiket megcsalni, kizsarolni érdemes csak, akik a nőket lealjasítják.

Tíz éve annak, hogy Kunay Lenke atyját elvitték a tébolydába. Delirium trémense kergette az örületbe az apát, aki nem tudván elfelejteni halott feleségét, ivott, míg a szesz elpusztította agyát. A tizenhét esztendő Lenke nem tudott hova lenni: Dolgozni nem tanult, ellenben szép leány volt. Az egyedül maradt szép leány után kivetette hálóját minden kísértés s mig volt egy betevő falatja, becsülettel ellentállott.

Jó cipőket

csak

Krausz Mór cipész-üzletében

— Főter, 34, a posta tözsomszedságában. —

Saját készítmény, mégis olcsóbb bármely gyárinál.

Mérték után megrendelések elfogadtatnak.

Megutálta a kisvárosi kicsurakat, a randevukat kérő alkaptányt, a mosdatlanszáju takarékpénztári igazgatót, akik mind ott settenkedtek körülötte s pénzzé tévén csekélyke holmiját, feljött Budapestre.

Bekerült társalkodónak egy uri házába, egy beteg, ideges méltóságos asszony mellé. S kezdődött a csuf komédia elülről. A méltóságos ur, a fiatal ur, a vendégek mind a leány megejtésére törtek s Lenke becsületes maradt. Tehát nem volt maradása.

Elment valami irodába s reggeltől estig rőtta a sorokat a bűzhödt, fulladt irodahelyiségben, ahol vele együtt még tizenketten szenvedtek, nők férfiak vegyesen huszonöt-harminc forint havi fizetésért. Itt meg a főnök ur tette a szépet Lenkének s mennie kellett.

Igy próbálkozott meg néhány hónap alatt négy helyen is és sehol sem tudott megmaradni a tisztessége miatt.

Kis pénzét ezalatt teljesen felemészthette. Ott tartott már, hogy maholnap lakása sem lesz és éhezni fog. Választania kellett: a becsület feláldozása és a nyomor között. — Lelki harca közepette a sors elébe sodort egy szép, vagyonos fiatal urat. A bűn a legszebb formájába közeledett feléje s Lenke elbukott. Csinos hangja volt, bekerült egy külvárosi színház karába s a fiatal vagyonos urat követte egy még vagyonosabb báró.

A színháznál megismerkedett egy ábrándos jogászyerekekkel, aki halálosan belé szeretett.

Lenke is kedvelte a fiut s a titkos, kurta találkozásokon, végre megismerte a tiszta szerelem véghetetlen boldogságát, ami aztán természetesen maga után vont a báróval való szakítást. — S megint a nyomor küszöbén állt a leány, mert hiszen a kis jogász csak olyan szegény volt mint a leány.

S ekkor történt, hogy Lenke nagybátyja, aki a tébolydába került atyjának fítestvére volt, meghalt s vagyonának felét Lenkére, másik felét gyermektelen özvegyére hagyta. Az özvegy Lenkét magához vette egy mese vidéki városba, a koristanóból ismét tiszteletet parancsoló uri leány lett. A kis jogászt elfelejtette.

Az új környezetben málységesen titkolta multját, a kis város legelőkelőbb társasága befogadta s becézgette a szép szellemes lányt, aki iránt aztán szerelemre gyulladt a daliás Verbédy Armand, kétezer jó magyar hold tulajdonosa. S egy pár lett Kunay Lenke s Verbédy Armand.

A férfi imádtá szép nejét, aki szeretettel s hálával csüngött rajta. Multját titkolta előtte. Sokszor gondolt rá az ifju asszony, nem lenne e jobb, feltárni a férj előtt, aki imádja őt, a multat. De Verbédy tulhajtottan korekt, a becsülete tisztaságára rendkívül féltékeny ember volt s Lenke nem merte kockáztatni a kettőjük boldogságát. Hallgatott tehát, s a hogy elszállt két-három esztendő nyugodalmas boldogságban, el is felejtette a multat.

S most egyszerre elébe toppant ez a mult. A kis jogász, most már meglett férfi kész fiskális, megjelent Verbédy házában. Verbédynek egyik felével valami ügyes-bajos dolga akadt s Párdány Kelemen, — így hívták az ügyvédet — lejött Verbédyhez, hogy bemutatta feleségét s az ügyvéd előtt mintha megnyílt volna a föld. Az asszony is megdermedt a rémületől. Igazi csoda, hogy a férj nem vett észre semmit. Verbédynek valami dolga akadt, kiment a szobából s magára hagyta nejét a vendégével.

Az asszony zokogni kezdett. Nem tudott szólni, nem tudott könyörögni, minden gondolata, minden érzése egy maró fájdalomban olvadt össze, sirni tudott csak keservesen, szivettépően.

— Mért sir? kérdezte végre Párdány.

— Vége, mindennek vége! nyögte az asszony.

Párdány csodálkozva nézte szívének egykori hölgyét. Szébb lett valaha volt. Kivánatos asszony formái, nyílt nagy fekete száme, édes, tiszta arca hatással voltak reá. S ez a nő valaha engem szeretett, gon-

dolta Párdány. Valaha az eryém volt. S most az én hatalmamban van.

S odament a siró asszonyhoz, vigasztalta, bátorította, ez azonban csak sirni tudott.

Léptek zaja közelgett. Azt hitték, jön a férj. Az asszony felugrott s megtörölte a szemét. De nem a férj jött, valamelyik cselédnek akadt dolga a szobában.

— Mit akar itt? Miért jött ide, kérdezte végre Lenke.

A véletlen hozott ide, nagyságos asszonyom. A pusztá véletlen.

— Lenke, suttogta, feltámadt bennem a mult. Mikor el kellett szakadnunk sok esztendő előtt, azt hittem belehalok, de aztán enyhült a fájdalom. Már azt hittem, hogy elfeledtelek. De most, hogy újra látlak, érzem, hogy nem tudtam felejtani. A mult feltámadt bennem, az elnyomott elaltatott szerelem követeli a jogait.

És én szeretem a férjemet, felelte az asszony. Én az ön hatalmában vagyok uram, tegyen, amint jónak látja. Ha szeretett, nem tesz becsületes, szerencsétlenné.

Es ha azt akarom, hogy az enyém légy? kérdezte szenvedélyesen a férfi.

— Akkor meghalok, hangzott a válasz.

Hideg elszántság ült az asszony arcán — de csak egy pillanatra — azután visszasetett a kerevetre s keservesen sirt.

A férfi pedig beszélt halkán, esendesen, szenvedélyesen. Fogadta, hogy hallgatni fog, hogy elmegy mindörökké, soha többé nem tér vissza, az asszony boldogságát megzavarni nem fogja.

Maga sem hitte, amit mond s nem hitte az asszony sem. Feltámadt a mult, a bűnös, a zavaros, megnyílt az örvény, az áthidalhatatlan, hogy ismét elnyelje az áldozatokat.

Szombatos Elemér.

Szerkesztői üzenetek.

T. R. Muszaj magának Csokonai verset írni? Vértessy Gyula. Köszönjük az üdvözlést és a szives megemlékezést. Ny örömlünkre szolgálna, ha gyakrabban keresne fel sorainal.

REGÉNY-OSARNOK.

A bűnös asszony.

Eredeti regény. Irta: Rádus.

De jól van! Amit a férfi egyszer fogadott becsületére hivatkozva, az többé nem választható el erkölcsi ekziszcenciájától. Ha nem volt ereje a kényszernek ellenállni, akkor méltóan bűnhődik. Hanem, úgy látszik atyám, te feledkeztél meg valamiről; arról a feltételről, melyre te is becsületszavadat kötötted le, hogy: nem üldözöd tovább őket s te titokban folytattad öldökölni akaró munkádat. Te megszegted szavadat; én is jogositva voltam arra. A kétoldalu kötelmet, ha az egyik fél nem teljesíti kötelezettségével: a másik sem tartozik teljesíteni.

— Fiam! Elhiszem, hogy kitűnő bölcsész vagy. En nem vagyok egyik sem, hanem azért nyugodtan hallgattam végig disertálásodat. Most már hallgass meg te engem. Látod azt a palotát ott? Háromszor nagyobb a Vallier grófokénál. Ott, azok közt a falak közt vár hercegi menyasszonyod. Ha elveszed, tied a vagyon, hatalom, rang, hírnév, dicsőség és Franciaország legszebb asszonya. Nyitva az ut a trón lépcsőjéig. Ha nem veszed el, nem vagy többé fiam, nem ismerlek többé!

— Atyám! utoljára nevezlek így. Nines többé fiad!

E perctől kezdve eltűnt az ifju Vallier gróf! Nem tudta senki, hogy hová lett, mi lett belőle. Nem tudta senki, hogy kiköltözött Franciaországból Magyarhonba az üldözött leánnyal, kit feleségül vett.

A földi dicsőségek legmagasabb kandidátjának egyike eldobta magát az aranyos ruhát, el a bámultatást, dicsőséget, pompát; nem kellett neki a legszebb herceg kisaszszony.

Többre becsülte a munka nemességét, a becsület egyszerűségét, a királyi udvar fényénél, mely aztán ott ahol sötét, annál sötétebb.

Feleségét, hogy mennyire szeretete... Hiszen az ragadta ki önkénytelenül, abból a ragyogó, nagy uri világból, az tanította őt meg az „igazi” életre. Munka és szeretni!

Tíz évi boldog házasságból, mely alatt a felső vidékeken kezeivel és eszével saját munkásságával kereste meg kenyerét, egy kis leány származott. Eugénia apjának, anyjának szemefénye.

De nem sokáig gyönyörködhetek benne mert az apa, a kis Eugéniát 9 éves korában, árván, a feleségét pedig özvegyen hagyta.

A sok bánkódástól és szomorúságtól meg az anya kapott sorvadást mely 7 év múlva sirba vitte: az ura után.

III.

Mikor az anyja sirját behantolták s hazatámolygott, ép úgy lerogyott a pamlag vánkosára a mondhatatlan keserü fájdalom érzetével, mint most. Akkor is, midőn végigjárta szemével szegényes kis szobáját, oly sóvárgóan keresett egy kis nyugalmat, egy kicsiny kis enyhülést, hanem csak még több keserv szakadt a lelkére.

Anyja emlékét nyitotta fel minden, azét: kit most elvesztett örökre. Van-e annál gyötrőbb fájdalom, mint ha azt, kit végtelenül szerettünk, egy pillanat elteltével elvesztjük úgy, hogy azt nem láthatjuk többé soha... soha...! Még él lelkünkben minden szava, mozdulata, pillantása az eltávoztottnak; még érezzük lelkünkben viszontszeretetének melegét s ő maga már a föld alatt...!

Könnyei lassankint kiapadtak s a néma szenvedés sulyosodott rá.

Oh bár kezdetné még egyszer ott!

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG.

Meleg idő kell! Április első harmadában — így jelenti a gazdasági tudósítók közlései alapján a földmivélsügyi miniszter — az időjárás szeszélyes és kedvezőtlen volt. Nagybárá szárazság uralkodott, hideg, szeles idővel vegyest, április 7. és 8-án pedig igen sok helyütt havazott és különösen 9-én volt nagy fagy, amely országszerte meglehetősen kárt is okozott. Ez időjárástól nemcsak a gyümölcsfák termőrugei és virágai szenvedtek, hanem néhol a szőlő, több helyen a vetés, takarmányféle és a kikelt tavaszi vetés is. A hatás leginkább abban mutatkozott, hogy vegetáció, amely márciusban oly szépen megindult, szünetelt és a növényzet sok helyen visszasetett, sőt romlott, a vetés pedig színét veszítette, sőt meg is ritkult. Szerencsére az időjárás április második harmadában kedvezőbbre változott, amennyiben a régen várt eszés az ország nagyobb részében elkövetkezvén, a megakadt vegetáció megindultával a növényzet is fejlődésében most már jobban haladhat. Ezzel a kedvezőbb fordulattal kétségeltlenül sokat remélhetünk a mezőgazdaság terén.

A takarmány és szalma hiánya sok kellemetlenséget okoz, annál inkább, mert még eddig nem igen volt a jószágnak légezője; panasz panaszt ér és sehol sincsen nagyobb fölőslég, amellyel pótolni lehetne a hiányt. Minden remény tehát a takarmánykérdésnél és az időjárás körül kulminál; a mostani esőzésre meleg, de legalább is enyhe időre volna szükség és akkor nagybárá megmentetnek tekinthetők állatállományunk veszélyeztetett részét, amely oly sokat nélkülözött a mult évi kedvezőtlen takarmánytermés következtében. Ez állapot következménye, hogy a takarmányrozsot, bár alig hajtott még szárba, máris kaszálják.

Az őszi vetésből a buza néhol szintén megsínylette a kedvezőtlen április 7-9-iki zord és száraz, szeles, hideg időt, mindazáltal még nagybárá kielégítőnek és jónak jelezhető, bár néhol féreg és rovar szintén kárt okoz benne.

Az őszi rozs és kétszeres, amely meglehetősen, sőt néhol kifogástalanul jól telelt és amely március hó első felében jóformán a buzánál is kedvezőbben állott, számos helyen megritkult; különösen a rozsot viselte meg az utótel, de a rovar is okozott benne kárt, úgy hogy az előzőleg remélt jó rozstermés-kilátás határozottan csökkent. A mostani időjárás javítani fog ugyan még a hanyatlásnak indult rozson is, sőt az erőteljesebben állón bizonyára sokat fog javítani, mindazáltal olyan termésre, mint amintőre még március első felében reménykedtünk, már aligha számíthatunk.

Az őszi árpa a télen, de különösen az áprilisi kedvezőtlen időjárás következtében sokat szenvedett; helyenként tönkre is ment, másutt megritkult, vagy fejlődésében visszasett, szóval az őszi árpa országos átlagban gyengének mutatkozik, hasonlóan az őszi repce is. A repce egyébként szárába hajt.

A lóhere és lucerna, továbbá a búkőny, borsó és más őszzel vetett takarmányféle szintén sokat szenvedett mind a száraz télben, mind az áprilisi kedvezőtlen időjárásban. Igen sok lóhere és lucerna teljesen kifagyott: ez utóbbiak jóformán ország-szerte gyöngye terméssel biztatnak.

A tavaszi vetés munkája nagyon előrehaladt, sőt már több vidéken csaknem egészen befejeződött; legnagyobbára már elvetették az árpát, zabot, tavaszi takarmányféléket, kerti veteményt, répát, néhol a szemes tengetit és végül több helyen elültették a burgonyát is.

A szőlőket kifódták és jobbra már megmetszték; egy része jól telelt, de az áprilisi száraz, szeles és hózivattal járt fagyos időjárás elég sok kárt okozott ebben is. — kétségtelenül jóval többet a gyümölcsfák termő bimbóiban és virágaiban. A barack, mandula, cseresznye és meggyfélék legjobban megsínyltek az április hó 7-9-iki kedvezőtlen időjárás.

Gazdákat és iparosokat érdeklő határozatok. Hajesári munkára felfogadott napszámot nem lehet gazdasági napszámoknak tekinteni s a közte s gazdája közt felmerült ügy elbírálása a közigazgatási hatóság jogkörébe tartozik. — Elkszerész, aki a tőle vett aranyláncot a ténylegesnél nagyobb súlyal bírő gyanánt adja el, az 1888. évi 70,000. sz. belügyminiszteri rendelet alapján nem büntethető. — Kaszinó ingatlanai után nem 0.2. hanem 0.4 százalékos illeték-egyenérték jár. — Városi kocsisok, ha nyugdíj-jogosultak s a eselédttörvény határozmányai alá nem tartoznak: mint városi alkalmazottak IV. osztályu kereseti adó alá esnek. — A dogli kezesesség a birságra ki nem terjed.

A Magyar Gazdatisztek Nyugdíjügyi Országos Kongresszusának, a melyet f. é. május 21-én tartanak meg Budapesten a Vigadóban, fővédnökségét Vaszary Kolozs hercegprimás fogadta el; a védnöki tisztet eddig elvállalták: gróf Batthyány Lajos, gróf Batthyány Tivadar, Barabás Béla, gróf Benyovszky Rezső, Bujanovics Sándor, Gorove László, Kossuth Ferenc, gróf Mailáth Gusztáv Károly, erdélyi püspök, Papp Elek, Pap Géza, Rákosi Jenő, Weisz Berthold, gróf Zichy Jenő és Zsilinszky Mihály államtitkár. A kongresszusi részvételi jegy 2 korona, a mely jegy utazási (a M. kir. Államvasutak, a Kassa-Oderberbi Vasut, a Déli Vasut és a Dunagőzhajós Társaság összes állomásairól), Budapesten a szállodai, étkezési, sőt színházi árkedvezményekre is jogosít, és pedig a Nemzeti színház, Vigszínház, Királysínház, Magyarszínház, Népszínház és Kreesányi Ignác társulatának előadására — május 20, 21. és 22-én. A részvételi jegy ára az utazás megkezdési állomásának, valamint egyéb kedvezményi igényeknek bejelentése előre beküldendő a *Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületének* Budapest, VII., Baross-tér 14.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi oszarnok jelentése.

Április 22. A sertésüzlet irányzata tartott.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyar

elsőrendű. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) 130—131 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—400 klg-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kgrammonfelüli súlyban) 138—140 fillérig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 138—140 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogrammig terjedő súlyban) 138—140 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli súlyban) 138—139 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 136—137 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) 133—134 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronkint 240 kilogrammon felül súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbia: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli súlyban) 136—137 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 135—136 fillérig. Könnyű (páronkint 260 kilogrammig terjedő súlyban) 132—133 fillérig.

Sertéslelészám: 1905. április 20. napján volt készlet 25324 darab. — 1905. április 21. napjára felhajtott 696 darab. 1905. április 21. napján elszállított 670 darab. 1905. április 21. napján maradt készletben 25550 darab. — A hizott sertésüzlet irányzata szilárd.

4660—1904. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város által az ev. ref. elemi iskolák kibővítésénél illetve átalakításánál teljesítendő építési munkák biztosítására zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik. Az előállítandó munkák a következő összegekkel vannak előíranyozva:

Tétel szám	A munka nem megnevezése	Rákóczi utcai	Jókai utcai	Ispotály utcai	Vigkedvü M.-utcai	Egyház-téri	Összesen
I.	Föld-kőműves s elh. munka	29376 50	2280 98	4467 42	26819 01	8173 42	71117 33
II.	Kőfaragó munka	—	196	—	—	306	502
III.	Ácsmunka	8390 26	868 54	1163 10	6795 62	758 49	17976 01
IV.	Bádogos munka	1268 74	12813 13	355 23	1099 76	886 72	3738 63
V.	Asztalos lakatos és üv m.	4371 50	515 18	852 91	5127 00	1987 60	12854 19
VI.	Csatornázás	900	—	—	990	—	1890
Összesen :		44307 00	3988 83	6838 71	40831 39	12112 23	108078 16

azaz **Egyszáznyolcezerhetvennyolc korona és 16 fillér.**

Ajánlatok tehetők valamennyi iskolai épület építési munkáira, avagy épületenként az egyes munka nemekre, munka csoportokra vagy az összes munkákra.

A versenytárgyaláson részt vehet minden szabályszerű képesítéssel bíró iparos vagy vállalkozó.

Minden ajánlattevő köteles a pályázat tárgyát képező munkák előirányzati összegének megfelelő 5 százalékos bányapénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a városi házi pénztárnál a folyó 1905. évi május hó 5 napjának d. u. 5 órájáig letenni és az arról szóló letéti jegyet ajánlatához csatolni.

Az ajánlatba hozandó engedmény számmal és betűvel olvashatóan, tisztán kiírandó és ajánlattevő tartozik ajánlatában kijelenteni; hogy a terveket költségvetés vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt ajánlatok 1905-évi május hó 6 napjának d. e. 10 órájáig a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

Elkészve beadott, kellően felnem szerelt, távirati és utóajánlatok, avagy kétséget támasztó kijelentéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A városi tanács fentartja magának azonjogot, hogy a beérkező ajánlatok között szabadon választhasson, hogy azok mellőzésével a munkák biztosítására más uton intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontástól számítandó 60 napi időtartam leteltéig kötelezettségben marad. A tervek, költség előirányzat vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalban (Simonffi-u. 2/c II. em. 13 ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, hol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Debrecen, 1905. évi április hó.

A városi tanács.

NYILTTÉR.

Legfinomabb

Illatszerek és locsoló vizek

a legkülönbözőbb illatokban és árakban.

Illatszerek izléses, csinos, eredeti kiállításban, valamint kimérve, **egy deka 50 fillér.**

KAPHATÓ:

Dr. Rotschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerésznél

Kossuth-utca 8. sz., „Arany egyszarvu gyógyszerár”

NESTLE FELE
gyermekliszt.

Legtökéletesebb tápszer csecsemők részére.

Kísérleti célokra fél dobozok a 1 Korona. A tisztelt szülőknek probadobozok és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNAL** fele főraktárban **BUDAPEST, N. Kossuth Lajos utca 7 sz.**

A legjobb alpesi tejből!

Kerékpárosok figyelmébe!

Csász. ktr. szabadalmazott kerékpár-gyár.
Tulajdonosok: WEISZBERGER és HOLLÁNDER.
Debrecen, Hunyadi-u. 15 szám.

Ajánljuk saját gyártmányu **kerékpárjainkat**, melyek úgy tartósságra, mint könnyű hajtásra bármely eddig használatban levő kerékpárokat **felülmúlnak**.

40 % erő megtakarítás. Jutányos árak.
Kerékpár javításokat és bármily gyártmányu kerékpároknak legújabb modelre való átalakítását, zománcozását szakszerűen, gyorsan és jutányosan eszközölünk.

— Uj kerékpároknál 3 évi jótállás. —
Használt kerékpárokat becsorélunk.
A n. é. közönség szives pártfogását kérjük.

Tisztelettel
Weiszberger és Holländer

Óriási szövetvásár

nagyban és kiskönyben!

Csak tavaszi és nyári divatujdonosságok!

Legjobb minőség! Legolcsóbb árak!

Kérje saját érdekébe a cégem nagy mintagyűjteményét!

Ez a legszebb szövetek és mosóárúk óriási választékát mutatja be.

Mintagyűjteményemet ingyen és bérmentve küldöm, ha kéri tőlem és megjelöli, hogy olcsó vagy pedig finomabb drága szövetekből óhajt-e mintákat?

Sicszen tehát, hogy mintakérését idejekorán megkapjam!

WEINER MÁTYÁS

női divatáruháza

Budapest, Andrassy-ut 3.

Megérkeztek!!

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek,

Gyapjú és borduros De-
laine 50 krtól feljebb,

Bluse selymek,

Divatos ruhadíszek, Csi-
p-kék, szalagok és belés-
árúk

Szabó Lajos Fiai cégnél

Debrecen, Rózsatér.

Óriási szerencse Töröknel!!

Felülmúlhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyraecselült vevőinknek; egyedül az **utóbbi 6 hónapban** a **2 legnagyobb nyereményt**, és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924. sz. sorsjegyre,

a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre, továbbá **100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000, 10.000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. **110.000** sorsjegyre **55.000** pénznyeremény magyar osztálysorsjátékban ismét **55.000** jut és összesen

14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kiderítse meg szerencsés-e az az számmal, mely neve svagy osztályjainak neve mellett áll.

Adam 982	Cecília 28126	Gellért 72630	János 82387	Kass 22259	Salamon 2206
Adél 4148	Celestia 28519	Gerőben 22240	József 22225	Károly 22251	Sanna 1777
Adólar 12342	Dániel 2778	Gerőly 22216	Jolán 22277	Károly 22252	Sándor 17778
Adók 20432	Dávid 2437	Géza 22249	Jónás 22278	Károly 17777	Sári 22219
Agnes 22511	Dénes 12438	Gizella 2449	József 22229	Károly 22253	Sarolta 22220
Agoston 24242	Dencs 22062	Gusztáv 22151	József 22232	Károly 22254	Sebestyén 22221
Aladár 22818	Dömök 22066	György 22145	Judith 22233	Károly 22255	Simon 22222
Albert 44369	Dóra 24258	Győző 22222	Juliska 22234	Károly 22256	Szerecsen 22223
Alfréd 29119	Dorottya 22029	Gyula 22223	Kálmán 22235	Károly 22257	Taksony 22224
Akos 72618	Edith 24210	Hedwig 22224	Károly 22236	Károly 22258	Tamás 22225
Amália 22611	Ede 22159	Helena 22225	Károly 22237	Károly 22259	Tamás 22226
Ambrus 22145	Edwin 72622	Henriette 22226	Katalin 22238	Károly 22260	Tamas 22227
Andor 24265	Eliás 22226	Henrik 72623	Kázmér 22239	Károly 22261	Tibor 22228
András 980	Elmár 22164	Hermán 22227	Koloman 22240	Károly 22262	Tibor 22229
Anna 4048	Emil 22164	Hermán 22228	Klára 22241	Károly 22263	Timon 22230
Antal 12417	Emma 2784	Hilda 22229	Klára 22242	Károly 22264	Tivadar 22231
Aranak 22692	Endre 2441	Hubert 22230	Kornél 22243	Károly 22265	Tóbiás 22232
Arany 22514	Ernő 12438	Hugó 22231	Kornél 22244	Károly 22266	Urbán 22233
Arnold 24248	Ernestin 22162	Humbert 22232	Kristóf 22245	Károly 22267	Vasília 22234
Arpád 22628	Erwin 22007	Ibolyka 22233	Kristina 22246	Károly 22268	Vasília 22235
Arthur 44339	Eva 24259	Idoska 22234	Lajos 22247	Károly 22269	Vasília 22236
Aurél 29142	Erzsébet 22028	Ignác 22235	László 22248	Károly 22270	Vasília 22237
Attila 72615	Eszter 24277	Ilka 22236	László 22249	Károly 22271	Vasília 22238
Balás 22226	Etel 22123	Illés 22237	László 22250	Károly 22272	Vasília 22239
Balint 22155	Fabian 72625	Imre 22238	László 22251	Károly 22273	Vasília 22240
Barnabás 22155	Félics 22227	Ilona 22239	László 22252	Károly 22274	Vasília 22241
Béla 2749	Ferdinánd 22123	Imre 22240	László 22253	Károly 22275	Vasília 22242
Benedek 2424	Ferenc 22123	Ince 22241	László 22254	Károly 22276	Vasília 22243
Benedek 12424	Filca 2792	Ipoly 22242	László 22255	Károly 22277	Vasília 22244
Berta 20978	Franciska 2442	Ira 22243	László 22256	Károly 22278	Vasília 22245
Bertalan 22523	Frida 12438	Irma 22244	László 22257	Károly 22279	Vasília 22246
Bianka 24254	Frigyes 22144	István 22245	László 22258	Károly 22280	Vasília 22247
Bodó 22028	Fülöp 22009	Isabella 22246	László 22259	Károly 22281	Vasília 22248
Bogdán 24273	Gábor 24262	Isidor 22247	László 22260	Károly 22282	Vasília 22249
Borbála 29145	Gabriella 22641	Iván 22248	László 22261	Károly 22283	Vasília 22250
Boriszka 72618	Gáspár 24211	Jakab 22249	László 22262	Károly 22284	Vasília 22251
Bruó 2234	Gedeon 22164	Janka 22250	László 22263	Károly 22285	Vasília 22252

A legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyer. **400.000**, **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**, **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000** és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy f. — .75 vagy K 1.50; ¹/₄ eredeti sorsjegy f. 1.50 vagy K 3. —
¹/₂ „ „ „ 3. — „ „ 6. —; ¹/₁ „ „ „ 6. — „ „ 12. —

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 2-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. és TSA

bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházunk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Terező-körut 46/a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.**
II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54/a.**

Megbízható cégek

Békés Lajos uri divat, kalap és fehérnemű üzlet. Piac-utca 44. szám.

Sírkövek legolcsóbban kaphatók a **Debreceni kőipar vállalatnál** Piac-utca 56.

Killer Ede egyedüli gőzerőre berendezett butorgyár, Debrecen.

Fényképészeti cikkek gyári árban a **Schwartz-féle** pipaüzletben kaphatók.

Gőzmosóda Széchenyi-u. 42. Telefon 323.

Főutca 4. sz. alatti bazár és porcellán üzlet e hó végével megszűnik, az áruk olcsón árusíttatnak.

Lebovits Zsigmond Kossuth-utca 6. ajánlja a legszebb és legdivatosabb cipőt, mérték után!

Arany-, ezüst-ékszerek készítésére legmegbízhatóbb **Szöke Dániel** ékszerész, **Csapó-utca 28. sz.**

Úgyes monogram-hímzőnőket keres **Kardos László** üzlete Debrecen, Kossuth-utca 9.

Komáromi M. műhangszerkészítő és kereskedő Debrecen, József kir. herceg-u. 2.

Ugy hat, mint a bomba! Antinikotin-cigarette hüvelyek, szivar skatulákban. **Jakabi-gyára** Wien, VIII. Piaristengasse.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb az egész világon ismert és kedvelt

KRIEGNER-féle

REPÁRATOR.

Egy nagy üveg **2 korona**, kis üveg **1 korona.**

Főraktár:

Kriegner György „Korona“-gyógyszertára
Budapest, VIII., Kálvin-tér.

A legfinomabb

Calcium-Carbid

legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akármely állomásra szállítva, Magyarország főutvonalain.

A számla-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia Tiest.

A DEBRECENI

ERŐTÉRMIENYGYÁR RESTITENTTÁRSASÁG

ALAKULÓ KÖZGYÜLÉSÉT

alulírott alapítók ezennel

f. évi apr. hó 30-nak d. e. 10 órájára Debrecen szab. kir. város tanácstermébe

hívjuk össze.

Részvényeseinket és mindazokat, kiket e gyár alapítása egyébként érdekel, felkérjük hogy minél nagyobb számmal sziveskedjenek megjelenni.

Debrecen, 1905. évi április hó 22-én.

Tisztelettel:

Csanak János
Rickl Antal
Király Gyula
Szöllősi Ferenc
Weszprémy Zoltán
Vinnay Géza

Polgári Bálint
Kertész János
ifj. Kertész István
Sesztina Jenő
Berger Jenő
Ungvári József

Kövendi Domokos
Lamprecht Frigyes
Nagy Jakab
Horváth József
Schweiger Sándor és
dr. Révi Nándor

alapítók.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 11. Telefon 412.

Biehn-féle Asphalt-fedőlemezek,

Kerti szerszámok, Kerti padok, Takaréktüzhelyek, Konyhai felszerelések, Szőlőpermetezők, Olcsó Fészkelőházikók

SESZTINA LAJOSNÁL,
Debrecen, Piac-utca 23. szám.

Nagy Lajos
irodájának

általános adásvételt közvetítő osztálya
Csapó-utca 13. szám, az udvarban jobbra, (a mezőrendőrkapitányság mellett.)
Telefonszám: 335.

Közvetít: földbirtokok, házak, szőlők, mindennemű üzleti berendezések, üzleti áruk, értéktárgyak, arany- és ezüstneműek, zalogjegyek, butor- és ruhaneműek, egyszerűen minden — bármily értékű dolgok eladását. Kényesebb természetű értéktárgyak eladás végett nálam elhelyezhetők és azok eladásának közvetítése a legnagyobb titoktartás mellett történik.
Tessék a Csapó-utca 13. számú ház falán levő saját hirdetési táblámat olvasni, az eladó ingatlanok és értéktárgyak állandóan felsorolva vannak.
Hivatalos órák: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—7-ig.

kg. mazsola szőlő 36 kr-tól 64 kr-ig.
kg. finom gyümölcslekvár 50 kr.
Továbbá valódi 3 csillagos, tartós, tükörfényes
padló- és butorlakk
— kizárólagosan —
KOHN HENRIK
fűszerkereskedőnél kapható, Dégenfeld-tér 7.
Ugyanott államilag vizsgált répa- és lucernamagvak előnyös árban.

Allandó
Nagy Maradékvásár

finom fekete és színes
Divatszövetekből, Bluzszövetekből,
Delin, Zefir, Batiszt és Cretonokból
rendkívül olcsó árak mellett
Bosznay J. és Társa
— divatáruházában —
Debrecen, Kossuth-u. 5.

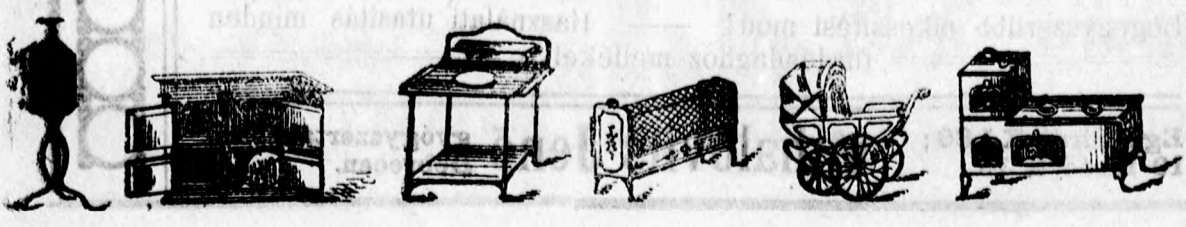
Tavaszi nyári újdonságok
Nőruha mosószővetek ugymint; honikék karton, zefirek, zefir batisztok, selymezefirek, fehér és színes ruhapikétek szerb vászon férfi ingzefirek, gazdasszonyzefirkötények.
Minden szélességű havasi gyolcsok, Ibolya, Rózsa vásznak és minden fajlen vásznak. Kész női és férfi fehér neműek.
KARDOS LÁSZLÓ
nagyraktárban DEBRECEN,
Kossuth-utca 9. szám.

Szliács-Acélfürdő
(Felsőmagyarországon.)
Az egyedül ismét, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.
Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.
Felülmúlhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.
Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és Dr. Stern J.
Utazás Bécsből 9 óra, északra Oderbergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás lakás árkedvezményről az első és utolsó utazásban stb. ad
Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyom megye)

Tóth Gyula
vaskereskedő
Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutorok, gyermek kocsik, fürdőkádak, jégsekreányok, vas- és rézbutorok, peronospora és kerti fecskendők, minden vas- és fémparhoz való szerszámok, tuskés kerítés huzalok, építkezésekhez vasgerendák, vas-, porcellán-kályhák, utóbbiakhoz multiplicátor (hőfejlesztő) betétek.
Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Nem tiltják már az orvosok a fűző viseletét, sőt nagyon is ajánljuk a hölgyeknek, a
Goldstein Karolina
által feltalált módszer szerint, mérték után készült, az egészségnek mitsém ártó
mellfűzőket,
melyek a gyári ártalmas készítményeket teljesen kiszorítják. Tudvalevő dolog, hogy fűző nélkül csinosan öltözködni nem is lehet, s a hölgyeknek, kik mellfűző (miéder) megrendelésüket Goldstein Karolinánál (Piac-utca) eszközlik, az a nagy előnyük van, hogy nem kell egészségüket feláldozni azért, hogy csinosak legyenek.

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek, aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

a magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V., Váci-körut 32.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Öreg ember nem vén ember
akkor, ha a leghirnevesebb tanárok által kipróbált
"LYDOL" amerikai tablettákat használja, mi az elgyöngült férfierőt visszaadja. — Csakis elgyöngült férfierő (impotencia) elleni szer.

Törvényesen védve. — ÁRA 6 KORONA.
Szétküldés discretio mellett postán naponta.
RADITZ J. gyógyszerháza Budapest, Fővámter 6. (a központi vásárocsarnokkal szemben.)
Főraktárak Budapesten: Török J. gyógytára Király-utca 12., Nádor-gyógytára Váci-körut 17.

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

SOSBOSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLÉKELVE VAN!

Tisztelt iparos osztály!

Hollandiából hazaérkezve, kötelességemnek tartom a t. iparos osztály figyelmét felhívni, miszerint az ottan vásárolt és magammal hozott hajórakormány.
kétszer főzött
lenolaj kencét
különként 32 krajcárjával a tisztelt iparos osztály rendelkezésére bocsájtom. — Tisztelettel:
Neumann Nándor
kizárólagos festék-, lakk- és kence-nagykereskedő.
Debrecen, Hatvan-utca 6 szám.

Várray János
fűszerkereskedő DEBRECEN,
Kölcsei- és Rákóczi-utca sarkán.
Bortermelése BAGAMÉR.

1 liter üvegezett asztali bor	52 fill.
1 " I. rendű	56 "
1 " kiváló minőség	60 "
1 " kitűnő ezerjő	72 "
1 " régi rizling	80 "

korsókban előnyárt adok, 50 liter hordóban is megrendelhető, fogyasztási-adó nélkül.
— Telefonszám 398. —

Roncegno
Természetes Arsen-vas tartalmu forrás ismert és használt 1856-óta. Tekintélyes orvosok ajánlják, állandó használatra minden gyengélkedőnek Vérszegénység, Vérbetegségeknek, Malária és annak utókövetkezményeivel Bőr-, Ideg- és Nőbetegségeknek és Basedowbetegségeknek stb. Kapható: minden gyógyszerháznál.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „EGYSZARVU“-hoz címzett gyógyszerháznál DEBRECENBEN kapható.

Az általánosan elismert kitűnő
Mohai Ágnes
természetes gazdag szénsavtartalmu ásványviz, amely összetételénél fogva a forgalomban levő külföldi vizekkel szemben az első helyen áll, úgy azokat minden tekintetben felülmulja.
Főraktára:
Mayer Jenőnél
1 literes üveg 19 kr.
1/2 " " 13 "
mélyen leszállított áron kapható.

Detsinyi Frigyes-féle
Törv. védve. **Carbogen.** Törv. védve.

Tökéletes szénsavfürdők házi készítéséhez.
Tanárok és orvosok által elismerve.

Ogyeljünk a „Carbogen“ névre. Igen kellemes pezsgő-fürdő: frissít, üdít, erősít.
Vérkeringészavarok, szivbántalmak, vérszegénység, idegbántalmak, légzőszervi bántalmak, női betegségek, valamint rheumatikus eseteiben kiváló hatásuk.

Legegyszerűbb elkészítési mód! — Használati utasítás minden fürdőadaghoz mellékelve.

Egy fürdő K 1.80; 10 fürdő K 16. **Mihalovits Jenő** gyógyszerháznál, Debrecen.